

Motion till riksdagen 2008/09: MJ250

av **Christian Holm och Lars Hjalmered (m)**

Avskaffandet av naturreservat

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avskaffandet av naturreservat.

Motivering

År 1964 inleddes det moderna områdesskyddet i Sverige genom ny lagstiftning i den då gällande naturvårdslagen. Olika skyddsformer infördes, däribland naturreservat som sedan dess har varit det dominerande skyddsinstrumentet för naturområden i Sverige. I Sverige finns i dag cirka 2 700 naturreservat.

Reservat används för att skydda olika typer av natur, från små växtlokaler till vidsträckt fjällområden. Den naturtyp som skyddats allra mest under det senaste decenniet är dock skog. Enligt miljöbalken finns fem giltiga skäl att bilda naturreservat, nämligen för att bevara den biologiska mångfalden, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, sörja för människors behov av friluftsliv samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Naturreservaten kan ägas av staten, kommuner, skogsbolag eller enskilda personer. I dag köps oftast marken upp av staten när naturreservat bildas. I annat fall får ägare intrångsersättning från staten för de inskränkningar i markanvändningen som reservaten innebär. När beslut om att bilda naturreservat har vunnit laga kraft gäller reservaten för all framtid.

Att besluta om naturreservat mot markägarnas vilja är en allvarlig inskränkning av deras äganderätt. Lagen innebär att rättsövergrepp kan komma att inträffa när staten hävdar att det allmännas intressen tar över den enskildes rätt att bruka sin egen mark. Staten kan med hjälp av lagen ta ifrån markägaren nyttjanderätt till sin egen skog och mark – skog och mark som kan vara en

Fel! Okänt namn på

viktig del i markägarens försörjning och som kan ha funnits i familjens ägo i generationer.

Statens rätt till tvångsköp eller tvångsnyttjande av privatägd mark innebär att markägare är utlämnade till statens godtycke och behandlas med misstro. Vård av natur och den biologiska mångfalden står inte i strid med enskilt markägande. Att bruka naturen på ett ansvarsfullt sätt är också i de flesta fall en investering som ger en ekonomisk vinst. De flesta markägare har dessutom utöver sitt ekonomiska intresse ett intresse och ett engagemang i naturen. Den gamla devisen ”det man äger vårdar man” gäller således även i detta fall. Därför bör staten vara mycket restriktiv vad gäller införandet av nya naturreservat. Också möjligheten till att upplösa naturreservat som redan existerar bör förenklas eftersom förutsättningarna inte sällan förändrats.

Det allmännas intressen är redan skyddade genom allemansrätten där alla har friheten att ta del av natur och djurliv på annans mark. Det måste också finnas en tro på människans, i det här fallet markägarens, egen vilja och förmåga att skydda och bevara olika typer av natur. Istället för tvångsköp eller tvångsförfogande från markägaren kan staten erbjuda ett ekonomiskt stöd eller ersättningsmark för att uppmuntra markägare till att skydda och förvalta natur som av staten anses vara värt att bevara.

Stockholm den 1 oktober 2008

Christian Holm (m)

Lars Hjälmered (m)